

स्थानीय तहहरुबाट सम्पादित केही प्रशंसनीय र केही आलोच्य कार्यहरु

कृष्णहरि बास्कोटा

९८४९३५०९२८

असल अभ्यास : राम्रा उदाहरण (१)

- सरसफाई हेटौंडा, धनकुटा, भरतपुर, धरान, वालिंग ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन देवचुली, सुनवल ।
- सडक नक्साङ्कन भद्रपुर ।
- सडक जनसहभागिता कावासोती, कोशी हरैंचा, धरान, देवचुली ।
- Land Pooling नेपालगञ्ज ।
- भवन संहिताको कार्यान्वयन धरान ।
- हरियाली ईटहरि, हेटौंडा ।
- टोल विकास संस्था हेटौंडा ।
- E-building permission कीर्तिपुर

असल अभ्यास : राम्रा उदाहरण (२)

○ Rooftop Gardening	काठमाडौं ।
○ फोहोरमा जरिवाना	ललितपुर ।
○ सार्वजनिक जमिन संरक्षण	नमोबुद्ध ।
○ वातावरणमैत्री कार्यालय	चितवन जिसस ।
○ मोवाईल एप्स	नीलकण्ठनपा, बांकेउमनपा ।
<u>उपनाम पाउनेहरु:</u>	
• सेल्फी शहर	धनकुटा
• गुलाबी शहर	वालिंग
• फ्रि वाईफाई नगर	मटिहानी, रत्ननगर
• हरित शहर	हेटौंडा

कृषि प्रबर्द्धन गर्ने स्थानीय तहहरू (१)

- एक गाउँ एक उत्पादन अभियान
  - रुपा गाउँपालिका, कास्की
- जमिन बाँझो राख्न नपाईने
  - तुलसीपुर उपमहानगरपालिका, दाङ
- किसानलाई आलुको ड्याग बनाउने मेशिन, धान काट्ने रिपर, पावर टिलर बितरण गर्ने
  - खैरहनी नगरपालिका, चितवन
- किसानलाई ५०% अनुदानमा हाते ट्र्याक्टर बितरण गर्ने
  - भीरकोट नगरपालिका, स्याङ्जा

कृषि प्रबर्द्धन गर्ने स्थानीय तहहरू (२)

- कृषिलाई व्यवसायिकरणमा रूपान्तरित गर्न माटो परीक्षण गर्ने
  - अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की
- एक घर एक टनेल कार्यक्रम लागू गर्ने
  - महाशीला गाउँपालिका, पर्वत
- गाँजा खेती विस्थापित गर्न कृषिमा रु. ३ करोड लगानी गर्ने
  - कैलाश गाउँपालिका, मकवानपुर
- आलु र अलैंची जोन बनाउने तथा किवी, लसुन, बोडी, भटमास, सिमीको उत्पादन समेतमा करिब रु १ करोड लगानी गर्ने
  - ताराखोला, गाउँपालिका, बाग्लुङ्ग

कृषि प्रबर्द्धन गर्ने स्थानीय तहहरू (२)

- बाँदर नियन्त्रणका लागि रु. ३० लाख छुट्याउने र बाँदर थुन्ने बाँसको खोर बनाउने
  - महाशिला गाउँपालिका, पर्वत
- किसानलाई निःशुल्क गहुँको बिउ वितरण गर्ने
  - मुसिकोट नगरपालिका (रुकुम पश्चिम),
तिलोत्तमा नगरपालिका (४०% अनुदान)
- कृषिको संभाव्यता अध्ययन गर्ने
  - मकवानपुरगढी गाउँपालिका, मकवानपुर

पशुपालनमा जोड दिने स्थानीय तहहरू (१)

- गाईलाई पाँचसयको सुत्केरी भत्ता दिने
  - रत्ननगर नगरपालिका
- गाईलाई रु २२०० को सुत्केरी भत्ता दिने
  - फाल्गुनन्द गाउँपालिका, पाँचथर
- सुत्केरी भैसी भत्ता रु ३ हजार दिने
  - मंगला गाउँपालिका, म्याग्दी
- गाईको जन्म, बसाई-सराई र मृत्यू दर्ता गराई भत्ता दिने र यसबाट छ्रडा गाई नियन्त्रण गर्ने('ग्रीन तिलोत्तमा: क्लिन तिलोत्तमा' नारा)
  - तिलोत्तमा नगरपालिका, रुपन्देही

पशुपालनमा जोड दिने स्थानीय तहहरू (२)

- सुत्केरी भैंसीलाई रु ३ हजार भत्ता दिने
  - बागाचौर नपा, सल्यान
- भैंसीलाई एक हजार सुत्केरी भत्ता दिने
  - कमलामाई नपा, सिन्धुली
- गाई गोरु जन्म दर्ता गर्न एप्स तयार गर्ने
  - तिलोत्तमा नपा, रुपन्देही
- सुत्केरी भैंसीलाई रु ३ हजारभत्ता दिने
  - बागचौर नपा, सल्यान
- पाँडापाँडीको जन्म दर्ता गर्ने
  - बागचौर नपा, सल्यान

शिक्षा क्षेत्रमा अनुकरणीय काम गर्ने स्थानीय तहहरू (१)

- विद्यार्थीका लागि पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्यूट स्थापना गर्ने
  - पोखरा महानगरपालिका, कास्की
- स्कूलमा ई एटेन्डेन्स राखी निग्रानी गर्ने
  - सूर्योदय न. पा., ईलाम र दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी न. पा., खोटांग
- शिक्षक सेवा आयोगको परीक्षाको निशुल्क तयारी कक्षा संचालन गर्ने
  - गण्डकी गाउँपालिका वडा नं ७ र ८, गोरखा
- प्रधान अध्यापकहरूसँग कार्य सम्पादन करार गर्ने
  - दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका
- विद्यार्थीलाई स्वीटर बाँड्ने
  - ललितपुर महानगरपालिका, ललितपुर

शिक्षा क्षेत्रमा अनुकरणीय काम गर्ने स्थानीय तहहरू (२)

- डाक्टर पढाउन पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसँग सम्झौता गर्ने
  - कुशे र बारेकोट गाउँपालिका, जाजरकोट
- शिक्षकलाई अस्थायी लाईसेन्स दिने
  - जुगल गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
- स्कूल जाने उमेर पुगेका सबै बालबालिकालाई स्कूल पठाउने । नपालाई अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा प्रदायक नगर घोषणा गर्ने
  - बाँसगढी नगरपालिका, बर्दिया
- नपाभित्रीका सबै सामुदायिक विद्यालयमा एकै खालको रंग रोगन (पहेँलो र रातो) लगाउने
  - तिलोत्तमा नपा, रुपन्देही
- विद्यार्थीको एउटै पोषाक राख्ने
  - काठमाडौं महानगरपालिका, काठमाण्डौं

स्वास्थ्य क्षेत्रमा क्रियाशील स्थानीय तहहरू

- घर घर मै गएर स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने
  - भक्तपुर नगरपालिका, भक्तपुर
- वडास्तरीय स्वास्थ्य केन्द्र खडा गर्ने
  - पलाँता गाउँपालिका, कालिकोट
- अस्पताल सञ्चालन गर्ने
  - मोदी गाउँपालिका, पर्वत
- चौबिसै घण्टा स्वास्थ्य केन्द्र संचालनमा ल्याउने
  - हल्दीबारी गापा, भ्पापा
- डाक्टर, नर्स र अहेबको अध्ययन गर्न ७० प्रतिशत छात्रवृत्ति दिने
  - आठबीस नपा, दैलेख

सुशासन प्रबर्द्धन गर्ने स्थानीय तहहरू (१)

- प्रबिधिमैत्री, सिसिटिभी, ई हाजिरी, स्क्रीन सूचनापाटी राख्ने
  - छबिसपाथीभेरा गाउँपालिका, बभांग
- अत्याधुनिक कार्यालय भवन निर्माणको घोषणा गर्ने
  - बुटवल उमनपा, रुपन्देही
- वडा कार्यालयमै बिद्युतीय संजाल जडान गरेका कारण एकीकृत सम्पत्ती कर बुभाउन मिल्ने
  - शुक्लागण्डकी नगरपालिका, तनहुँ
- सिसी क्यामरा र विद्युतीय हाजिर जडान गर्ने
  - पञ्चेश्वर गाउँपालिका, बैतडी
- पेपरलेस बन्दै
  - सिमकोट गाउँपालिका, हुम्ला

सुशासन प्रबर्द्धन गर्ने स्थानीय तहहरू (२)

- भ्रष्टाचारमुक्त र जनमुखी गाउँपालिकाका बनाउन सिसीटिभी जडान गर्ने र ई हाजिरी राख्ने
  - दोगडाकेदार गाउँपालिका
- डिजिटल बडापत्र, हेल्प ल्याब, बगैँचा र सिसी क्यामरा राख्ने वडा
  - वडा नं. १३ पोखरा महानगरपालिका, वडा अध्यक्ष दर्शन लामा
- मोबाईल एप्स मार्फत जनगुनासो सुन्ने
  - जैमिनी नपा, वाग्लुङ्ग
- मोबाईल एप्स संचालन गर्ने
  - कोहलपुर नपा / मसूर्याङ्गदी गाउँपालिका लगायत १०३ पालिका
- कम्प्यूटरीकृत प्रणाली, ईहाजिरी, अनलाईन, सिसी क्यामेरा, विद्युतीय हाजिरी
  - अर्जुन चौतारी गाउँपालिका, स्याङ्गजा

सुशासन प्रबर्द्धन गर्ने स्थानीय तहहरु (३)

- नगर प्रोफाईल लगायत एपबाट हेर्न मिल्ने
  - कोहलपुर नपा, बाँके
- वडामा डिजिटल सूचना पाटी राख्ने
  - दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नपा, वार्ड नं. ८, खोटाङ्ग
- घरघरमा सुविधा दिने
  - राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, मकवानपुर
- अनलाईन पंजीकरण गर्ने
  - मुसिकोट नपा (वडा नं. ४ र ६)
- नगरवासीको रु ५ लाखको दुर्घटना बिमा गर्ने
  - माडी नपा, चितवन
- मानव अधिकारमैत्री गाउँ घोषणा
  - सोरु गाउँपालिका र आसीधारा गाउँपालिका, मुगु

बैदेशिक सहयोग जुटाउने स्थानीय तहहरू

- फोहोर व्यवस्थापनमा कोरियाली सहयोग जुटाउने
  - भरतपुर महानगरपालिका, चितवन
- चीनको सान्सी प्रान्तको सियान महानगरपालिकासँग भगिनी सम्बन्ध गरी प्रत्येक वर्ष २० ओटा छात्रवृत्ति पाउने
  - बुटवल उपमहानगरपालिका, रुपन्देही
- पूर्वाधार निर्माण र पर्यटन विकासका लागि चिनियाँ कम्पनीसँग सम्झौता गर्ने
  - शंखरापुर र चाँगुनारायण नगरपालिका, काठमाडौं
- साततले अत्याधुनिक भ्यूटावर निर्माण गर्न चिनियाँ कम्पनीसँग MOU गर्ने
  - चाँगुनारायण नगरपालिका, भक्तपुर

महिलामैत्री स्थानीय तहहरु (१)

- छोरी जन्मेपछि २० बर्षसम्म बार्षिक १० हजार भत्ता दिने
  - प्रसौनी गाउँपालिका, बारा
- गर्भवतीलाई २ पोका नून र मासिक एकहजार भत्ता दिने
  - प्रसौनी गाउँपालिका, बारा
- छोरीलाई जन्म बचत खाता र आमा बा चौतारी कार्यक्रम संचालन गर्ने
  - वीरेन्द्रनगर नगरपालिका, सुर्खेत
- बालिका जन्म प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत २ बोट बिरुवा रोपन लगाउने
  - गुभाकोट नगरपालिका, सुर्खेत
- सुत्केरीलाई घ्यू र अण्डा दिने
  - पचौडी नपा, बैतडी

महिलामैत्री स्थानीय तहहरू (२)

- दाईजो रोक्न अभियान संचालन गर्ने
  - वीरगंज महानगरपालिका, पर्सा
- बाल बिबाह रोक्न छोरीको २५ हजारको बीमा गरी २० बर्षपछि बिबाह गराउन पहल गर्ने
  - ओमसतिया गाउँपालिका, रुपन्देही
- सुत्केरीलाई रातो भाले, पोषणयुक्त खानेकुरा र न्यानो कपडा बितरण गर्ने
  - पाख्रिवास नगरपालिका, धनकुटा
- बाल बिबाहको निम्तो अस्विकार गर्ने
  - जाजरकोटका स्थानीय तह

महिलामैत्री स्थानीय तहहरु (३)

- छोरी नपढाउनेलाई सेवा सुबिधा नदिने
  - बारागढी गाउँपालिका, बारा
- छाउपडी प्रथा छोडे मात्रै वडा कार्यालयको सेवा दिने
  - शुक्लाफाटा नगरपालिका, वार्ड नं ८, कंचनपुर
- महिला र पुरुषलाई समान कामको समान ज्याला दिने घोषणा गर्ने
  - पनौती नगरपालिका, काभ्रे
- गर्भवती महिलालाई दिनको एउटा अन्डा दिने
  - शैलुङ गाउँपालिका, दोलखा
- गर्भ जचाउन आउने महिलालाई अण्डा उपहार दिने
  - मानेभन्ज्यांग गाउँपालिका, ओखलढुंगा

महिलामैत्री स्थानीय तहहरु (४)

- प्रसुती सेवाका लागि स्वास्थ्य संस्था आउने गर्भवती र कुरुवालाई खाना र बासको व्यवस्था तथा अन्यत्र लैजानु परे सवारी साधन खर्च बेहोर्ने
  - रागादिप र कुन्तादेवी गाउँपालिका, ओखलढुङ्गा
- स्तनपान कक्ष स्थापना गर्ने
  - नारायण नगरपालिका, दैलेख
- प्रसुतीका बखत निःशुल्क एम्बुलेन्सबाट बर्थिङ्ग सेन्टर पुऱ्याउने र ३ हजार भत्ता दिने
  - हेलम्बु गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
- स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती सेवा लिने आमालाई थप १ हजार दिने (र, शिशुलाई ब्लाङ्केट दिने)
  - सुनकोशी गाउँपालिका, ओखलढुङ्गा (वडा नं. ९)

महिलामैत्री स्थानीय तहहरु (५)

- सुत्केरी आमालाई फरिया दिने
  - चम्पादेवी गाउँपालिका, ओखलढुङ्गा
- प्रसुती सेवाका लागि महिलालाई स्वास्थ्य संस्था पुऱ्याउने स्वयंसेविकालाई रु ५०० भत्ता दिने (रु २५० दिने)
  - मोलुङ्ग गाउँपालिका, ओखलढुङ्गा वडा नं. १ (वडा नं. ८)
- सुत्केरी आमालाई तीन हजार भत्ता दिने
  - गैँडाकोट नपा, नवलपरासी
- गर्भवतीलाई मोबाईल एपबाट सेवा दिने
  - कैलास गाउँपालिका, मकवानपुर
- छोरी जन्मेमा रु ५ हजारको बैक खाता खोली दिने
  - इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवन
- पहिलो छोरी जन्माउनेलाई रु ३ हजार र दोस्रो छोरी जन्माउनेलाई रु २५ हजार दिने
  - बिराटनगर महानगरपालिका, मोरंग

सामाजिक सुरक्षा भत्तामा ध्यान दिने स्थानीय तहहरू (१)

- जेष्ठ नागरिकलाई घर र अस्पताल पुगेर भत्ता दिने
  - काठमाडौं महानगरपालिका, ललितपुर महानगरपालिका, खाँदबारी नगरपालिका, संखुवासभा
- नड काटेर आएमा मात्रै सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिने
  - थवाङ गाउँपालिका, वडा नं. ३ रोल्पा
- ६० देखि ७० वर्षका एकल पुरुषलाई मासिक एकहजार भत्ता दिने
  - बागमती गाउँपालिका, ललितपुर, देउमाई नगरपालिका, इलाम र मेलौली नपा, बैतडी
- जेष्ठ नागरिकलाई थर्मस बाँड्ने
  - टोखा नगरपालिका (वडा नं. ७)

सामाजिक सुरक्षा भत्तामा ध्यान दिने स्थानीय तहहरु (२)

- ज्येष्ठ नागरिकलाई निःशुल्क यातायातको परिचय पत्र दिने
  - दिप्रुङ्ग चुईचुमा गाउँपालिका, खोटाङ्ग
- ज्येष्ठ नागरिकलाई सिरक बाँड्ने
  - दार्मा गाउँपालिका, सल्यान
- सार्वजनिक यातायातमा बृद्ध र अपाङ्गलाई ५०% छुट दिने
  - आम्चोक गाउँपालिका, भोजपुर
- ८० वर्षमाथिकालाई ब्याङ्केट र सम्मान पत्र दिने
  - मेलुङ्ग गाउँपालिका, दोलखा
- ज्येष्ठ नागरिकलाई ज्याकेट दिने
  - चौरजहारी नपा, रुकुम (पश्चिम)

वातावरण सुधारमा कस्सिएका स्थानीय तहहरू (१)

- खुल्ला स्थानमा दिसा गरेको जानकारी दिनेलाई अढाई सय पुरस्कार दिने
  - छिपहरमाई गाउँपालिका, वडा नं. ५, पर्सा
- सबै घरमा हरियो रङ पोतेर हरित (वडा) घोषणा गर्ने
  - सुकिदह गाउँपालिका, रोल्पा
- एक घर एक बगैचा नीति घोषणा गर्ने
  - सिमकोट गाउँपालिका
- फोहोरलाई मोहर बनाउन एकजूट हुने ५ नगरपालिका
  - कनकाई, विर्तामोड, अर्जुनधारा, शिवसताक्षी र मेची नगरपालिका, झापा
- सार्वजनिकस्थानमा बटुवाका लागि डस्टविन राख्ने
  - काठमाण्डौं महानगरपालिका, काठमाण्डौं

वातावरण सुधारमा कस्सिएका स्थानीय तहहरू (२)

- सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने
  - यडबरक गाउँपालिका, पाचथर
- देउसी भैलीमा रेकर्डेड गीत गाउन प्रतिबन्ध लगाउने
  - देवदह नपा, रुपन्देही
- विपद सूचना व्यवस्थापन प्रणाली शुरु गर्ने
  - चाँगुनारायण नपा, भक्तपुर
- सर सफाई महाअभियान शुरु गर्ने
  - नेपालगंज उपमहानगरपालिका, बाँके

रोजगारीको अबसर जुटाउने स्थानीय तहहरू

- युवा दस्ता खडा गरेर रोजगारी दिने
  - पलाता गाउँपालिका, कालिकोट
- युवा कार्यदल खडा गरी रोजगारी दिने
  - मंगलसेन नगरपालिका, अछाम
- मेयर रोजगार कार्यक्रम घोषणा गर्ने
  - चन्दननाथ नगरपालिका, जुम्ला
- मेयर युवा इलम कार्यक्रम घोषणा गर्ने
  - बुटवल उपमहानगरपालिका, रुपन्देही
- बेरोजगारमुक्त अभियान संचालन गर्ने
  - गुर्माकोट नगरपालिका
- एकै पटक ३६६ जनालाई रोजगारी दिने
  - महाशिला गाउँपालिका, पर्वत

सामाजिक सुधारका काम गर्ने स्थानीय तहहरू (१)

- छुवाछुतमुक्त वडा घोषणा
  - छिन्नमस्ता गाउँपालिका, वडा नं ३, सप्तरी
- १६ वर्षमुनीकालाई मोवाईल र मोटर साईकलको प्रयोगमा रोक लगाउने र मदिरा बिक्री एवं अस्लिल गीतमा रोक लगाई ५ हजार जरिवाना प्रस्तावित गर्ने
  - कल्याणपुर नगरपालिका, वडा नं ४, ५ र ६, सिरहा
- अनाथ बालकालिकालाई मासिक रु १५०० भत्ता दिने
  - सायल गाउँपालिका, डोटी

सामाजिक सुधारका काम गर्ने स्थानीय तहहरू (२)

- जेष्ठ नागरिकलाई अपमान गर्नेलाई पालिकाको सुविधा नदिने
  - सूर्यबिनायक नगरपालिका भक्तपुर
- अनाथको जिम्मा लिने
  - दशरथ नपा, बैतडी
- अपाङ्गता परिचय पत्र बाँड्ने
  - वालिङ्ग नपा, स्याङ्गजा

बिदाको घोषणा गर्ने स्थानीय तहहरू

- प्रथम नगरसभाको दिन सार्वजनिक बिदा दिने
  - दिक्तेल मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ
- फाल्गुनन्द जयन्तीमा सार्वजनिक बिदा दिने
  - दमक नगरपालिका, झापा
- सोनाम ल्होछारमा ३ दिन बिदा दिने
  - रोशी गाउँपालिका, काभ्रे
- पृथ्वी जयन्तीमा सार्वजनिक बिदा दिने
  - नेपालगंज उपमहानगरपालिका, बाके, कचनकवल गाउँपालिका, झापा र रुबीभ्याली गाउँपालिका, धादिङ
- सन्ताल समुदायले ६ दिन मनाउने सहोराय पर्वको पहिलो दिन बिदा दिने
  - जहदा गाउँपालिका, मोरंग

सुबिधाको मोटर खरिद नगर्ने स्थानीय तहहरू

- मोटर किन्नु पर्ने रकमले एम्बुलेन्स खरिद गर्ने
  - नौकुण्ड गाउँपालिका, रसुवा
- नगरपालिकाको मोटर खरिदको रकम पानी ट्याङ्कीमा खर्चिने
  - बागमती नगरपालिका, सर्लाही
- मोटर किन्ने बजेट छात्रवृत्तिमा खर्चिने
  - महाकुलुङ गाउँपालिका, सोलू
- मोटर किन्ने बजेट अस्पताललाई दिने
  - लम्कीचुल्हा नपा, कैलाली (मेयर महादेव बजगाँई)

बिषेश निर्णय गर्ने स्थानीय तहहरू (१)

- बिदेशी माला, अबिर, फूल निषेध गर्ने
  - मादी गाउँपालिका
- बाल श्रमिकलाई घर फर्काउने
  - गौमुल गाउँपालिका, बाजुरा
- विपन्नलाई जस्तापाता बाढ्ने
  - सुनिल स्मृति गाउँपालिका, रोल्पा
- खरको छानारहित नगर बनाउन ९५ ओटा छानामा जस्ता लगाउने
  - सूर्योदय नपा, ईलाम
- खाद्यान्नको राशन कार्ड वितरण गर्ने
  - पलाँता गाउँपालिका, कालिकोट
- विदेशी जेलमा रहेका आफ्ना नागरिकलाई स्वदेश फर्काउने
  - पथरी शनिश्चरे नगरपालिका, मोरंग
- खरको छानामुक्त पालिका बनाउने
  - गौमुखी गाउँपालिका, प्यूठान

बिशेष निर्णय गर्ने स्थानीय तहहरू (२)

- हेलिकोप्टर बस्न र उड्न निषेध गर्ने
  - अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की
- अन्यत्रबाट बसाई सरी आउनेलाई रु ५ लाखसम्म अनुदान दिने
  - छथर गाउँपालिका, पांचथर
- गाँजा खेती गर्नेलाई पालिकाको सुबिधा नदिने
  - कैलाश र राक्सिराड. गाउँपालिका, मकवानपुर
- सुखी परिवारको लागि आधुनिक चुल्हो अभियान संचालन गर्ने
  - पांचखाल नगरपालिका
- नगरको स्वरूप फेर्ने नगर गुरुयोजना निर्माणको दाबी गर्ने
  - बुटवल उपमहानगरपालिका, रुपन्देही

बिशेष निर्णय गर्ने स्थानीय तहहरू (३)

- चिनी र नूनमा अनुदान दिई सहूलियत मूल्यमा बिक्री गर्ने
  - के आई सिं गाउँपालिका, डोटी
- सबै १५ ओटा वडामा १ दर्जन नगर बस संचालन गर्ने
  - दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटांग
- दशैंमा सत्रओटा रोटेपिड राख्ने
  - मकवानपुरगढी गाउँपालिका, मकवानपुर
- मोनोरेल सञ्चालनमा ल्याउन पहल गर्ने
  - काठमाडौं र ललितपुर महानगरपालिका

अनुकरणीय जनप्रतिनिधिहरु (१)

- पारिश्रमिक र भत्ता मानवीय सेवामा खर्चिने
  - डा. धवल शम्सेर राणा, प्रमुख, नेपालगञ्ज उमनपा, बाँके
- आफ्नो पारिश्रमिक छात्रवृत्तिमा खर्चिने
  - बासुदेव घिमिरे, प्रमुख, तिलोत्तमा नपा, रुपन्देही
- आफ्नो तलब विपन्न वर्गलाई बाँड्ने
  - भीमबहादुर थापा, प्रमुख, सुनवल नपा, पश्चिम नवलपरासी
- 'वडा अध्यक्ष' अक्षय कोष खडा गरी तलबबाट छात्रवृत्ति दिने
  - लोकबहादुर भण्डारी, वडा नं. ९ का अध्यक्ष, पाटन नपा, बैतडी
- 'अर्ग्यानिक मेयर' उपनामले चिनिने, विषादीमुक्त नगर बनाउने कबुल गर्ने
  - ध्रुवकुमार शिवाकोटी, प्रमुख, विर्तामोड नपा, झापा

अनुकरणीय जनप्रतिनिधिहरु (२)

- तलब र भत्ता शिक्षा र स्वास्थ्यमा खर्चिने
  - भरतकुमार थापा, प्रमुख, बागमती नपा, सर्लाही
- आफ्नो तलब सामुदायिक विद्यालयलाई दिने
  - भीम पराजुली, प्रमुख विराटनगर महानगरपालिका, मोरङ
- तलबभत्ताको रकम दलित र विपन्न विद्यार्थीलाई दिने
  - भरतबहादुर भण्डारी, अध्यक्ष, रघुगंगा गाउँपालिका, म्याग्दी
- तलबभत्ता टुहुरा बालबालिकाको बढाईमा खर्चिने
  - अमृत श्रेष्ठ, वडा नं. ३ का अध्यक्ष, कावासोती नपा, नवलपरासी
- दुई बालबालिकालाई क्याम्पस पढाईमा खर्चिने
  - टंकप्रसाद पौडेल, प्रमुख, नमोबुद्ध नपा, काभ्रे

अनुकरणीय जनप्रतिनिधिहरु (३)

- तलबभत्ता वडाको विकासमा खर्चिने
  - राजकुमार पौडेल, वडा अध्यक्ष, भोटेकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
- व्यक्तिगत पहलमा निजी स्रोतबाट ४० शिक्षक नियुक्ति गर्ने
  - देवकुमार नेपाली, प्रमुख, ढोरपाटन नपा, बाग्लुङ
- दैनिक भ्रमण भत्ता नलिने घोषणा गर्ने
  - नौगाढ गाउँपालिका जनप्रतिनिधिहरु, दार्चुला
- तलबभत्ता सुत्केरी र बालबालिकामा खर्चिने
  - दीपेन्द्रकुमार श्रेष्ठ, वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष, भोटेकोशी गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
- तलबभत्ता दुःखी गरिबलाई दिने
  - देवकुमार नेपाली, ढोरपाटन नपा, बाग्लुङ

अनुकरणीय जनप्रतिनिधिहरु (४)

- एक बर्षको तलब ज्येष्ठ नागरिकलाई बितरणको घोषणा गर्ने
  - भीमदत्त नगरपालिका वडा नं १ का वडाध्यक्ष, आसेफ कुबर (भुन्टु)
- दशैँमा सुकुम्बासीलाई आफ्नो तलब बाँड्ने
  - लालबन्दी नगरपालिकाका वडा अध्यक्ष, नवराज अधिकारी
- तलब विद्यालयको अक्षयकोषमा राख्ने
  - खड्ग थापा, काठेखोला गाउँपालिका १ का वडा अध्यक्ष

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरू (१)

- मरेको बाखाको बीमा दाबी गर्न सिफारिस गर्दा २५०।- दस्तुर लिने
- गौरादह नपा, भ्नापा
- हाट बजारमा बिक्री हुने कुखुरा बापत रु ३।-, परेवामा रु २।-, बाखामा रु ७।-, पाठामा रु ७।-, गाईगोरुमा रु १०।-, बाँसमा प्रति घना रु २।-, चामल प्रति क्वीण्टल रु ५।-, मकैको च्याँख्लामा रु २।-, बिक्री हुने डोकोमा रु १।-, चित्रा र भकारीमा रु ३।- कर लिने
- अर्जुनधारा नपा, भ्नापा
- हाट बजारमा प्रतिजोडी परेवा बिक्री बापत रु. १०।-, प्रतिथान कुखुरा रु १०।-, रिक्सा ठेलामा कटहर आदि बेचे बापत रु २५।-, गुन्द्री, पटिया बेच्नेलाई प्रति हाटबजार बापत रु १००।- कर तोक्ने
- लहान नपा, सिरहा

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरु (३)

- बेपत्ता भएको भनिएको व्यक्तिलाई जीवित प्रमाणित गर्न रु पांच सय र दूई सय दस्तुर लिने
  - आठबिसकोट नगरपालिका, रुकुम पश्चिम र सिस्ने गाउँपालिका, रुकुम पूर्व
- गरिबीको प्रमाणित दस्तुर रु पच्चीस लिने
  - आठबिसकोट नगरपालिका, रुकुम पश्चिम
- विबाहित वा अविबाहित प्रमाणित दस्तुर रु एक हजार र दूई सय लिने
  - आठबिसकोट र चौरजहारी नगरपालिका तथा सिस्ने गाउँपालिका, रुकुम पश्चिम
- हाटबजारमा मकै पोलेर बेच्नेसँग दैनिक रु पैतालीस कर लिने
  - तिलोत्तमा नगरपालिका, रुपन्देही

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरू (४)

- हाटबजारमा हास, कुखुरा र परेवा बिक्रीको प्रति गोटा रु सोह्र कर उठाउने
  - तिलोत्तमा नगरपालिका, रुपन्देही
- भैसी बिक्रीमा रु एक हजार कर लिने
  - त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका, डोल्पा
- प्रति खसी बिक्रीमा रु एकसय पचास कर लिने
  - त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका, डोल्पा
- हाटबजारमा डोकोमा राखेर साग बेच्नेसँग दैनिक रु पैतीस कर लिने
  - सिद्धार्थ नगरपालिका, रुपन्देही

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरू (५)

- हाटबजारमा खुल्लारूपमा तरकारी बेच्नेसंग दैनिक रु बीस कर लिने
  - बुटवल उपमहानगरपालिका, रुपन्देही
- इवा, मेवा र काबेली खोलामा माछा मारेवापत बार्षिक एकमुष्ठ रु डेढ लाखको ठेक्का लगाउने तयारी गर्ने
  - यडबरक गाउँपालिका, पांचथर
- हजामबाट दैनिक रु बीस, चनाचटपटेबाट रु तीस, मेहदी लगाउनेबाट रु दश र चटक देखाउनेबाट रु बीस कर उठाउने
  - बुढीगंगा गाउँपालिका, मोरंग
- भाडामा बस्ने बिद्यार्थीले प्रति महिना ५० प्रतिशत छुट पाएर रु पच्चीस फोहोर कर तिर्नुपर्ने
  - बुटवल उपमहानगरपालिका, रुपन्देही

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरू (६)

- बन्दिपुर बजार क्षेत्रमा फिल्म सुटिंग गरेवापत प्रतिदिन रु एकहजार कर उठाउने
  - बन्दीपुर गाउँपालिका, तनहुं
- आफ्नै बारीको रुख काट्न सिफारिश गरेवापत रु दूई सय दस्तुर लिने
  - कुम्पाक गाउँपालिका, पांचथर
- क्यारेमबोर्ड खेलाउने पसलले बार्षिक रु एकहजार कर तिर्नुपर्ने
  - मिक्लाजुङ गाउँपालिका, मोरंग
- गुम्बाले बिबिध शीर्षकमा गरी बार्षिक करिब रु दूईलाख कर तिर्नुपर्ने
  - दक्षिणकाली नगरपालिका, काठमाण्डौं
- प्रति पर्यटक दुई हजार लिने
  - खुम्बु पासाङ्ग ल्हामु गाउँपालिका

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरू (७)

- चटपटे र बदाम बेच्नेसंग दैनिक रु बीस र आईसकिमको घुम्ती व्यापारीसँग रु तीस कर उठाउने
  - गोदावरी नगरपालिका, कैलाली
- कर उठाउनु पर्ने जनतासँग सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापतको रकम कट्टी गर्ने
  - कामारोडगाउँपालिका, मुगु
- आफ्नै बारीको रुख काट्नु पर्दा रु पाँचसय र हाँगा काट्दा रु दूई सय कर तिर्नुपर्ने
  - भेरी नगरपालिका, जाजरकोट
- पुल तर्दा मोटरसाईकललाई रु २० र साईकललाई रु १० लिने
  - भजनी नगरपालिका, कैलाली (ठेकदारबाट)

स्थानीय तहका करसम्बन्धी आलोच्य निर्णयहरू (८)

- काठे पुल हिँडेर तर्न रु १५ ठेकेदारमार्फत लिने
  - कैलाली गाउँपालिका, कैलाली
- कर नतिर्ने जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको सुविधा रोक्ने
  - तिलोत्तमा नपा, रुपन्देही

नमूना पालिका

१. आफ्नो सबै पारिश्रमिक विपन्न, गरिब र दलितको छात्रवृत्तिमा खर्च गर्ने
  - रामचन्द्र, जोशी, प्रमुख कुशमा नपा, पर्वत
२. सबै वडा (७ ओटा) मा हेलिप्याड निर्माण गर्ने
  - मालिका गाउँपालिका, म्याग्दी
३. स्याउ जोनको घोषणा, सुन्तला, कोदो, फापर, मार्सी धान, गाई पालन, बाख्रा पालन, भैंसी पालन, मौरी पालन, दूध उत्पादन बृद्धि र सुपथ मूल्य पसल एवं सहकारी एग्रीभेट सञ्चालन गर्ने
  - रास्कोट नपा, कालिकोट
४. जनप्रतिनिधिहरूले पालिकाभित्र पान, गुट्खा खान नहुने, ठेक्कापट्टामा सहभागी हुन नहुने लगायतका विषय समेटी आचार संहिता लागू गर्ने
  - रत्ननगर नपा, चितवन

नमूना पालिका

५. सबै वडा (५ ओटा) मा प्रसुती केन्द्र सञ्चालन गर्ने
  - रम्भा गाउँपालिका, पाल्पा
६. छाउगोठमा बस्ने र बसाल्नेलाई पालिकाको सेवा सुविधा रोक्ने घोषणा गर्ने
  - बुढीनन्दा नपा, बाजुरा
७. हरिबोधनी एकादशी (मंसिर ३ गते) मा सार्वजनिक विदा दिने
  - चाँगुनारायण नपा, भक्तपुर
८. अपाङ्ग परिचय पत्र वितरणको घोषणा गर्ने
  - आठबीसकोट नपा, रुकुम (पश्चिम)
९. बालगृह स्थापनाको घोषणा गर्ने
  - आठबीसकोट नपा, रुकुम (पश्चिम)

नमूना पालिका

१०. अस्पतालमा पालिकाको तर्फबाट डाक्टर नियुक्ति गर्ने
  - आठबीसकोट नपा, रुकुम (पश्चिम)
११. टुहुरा बालबालिकालाई प्रतिव्यक्ति पाँच हजार दिने
  - कमलबजार नपा, अछाम
१२. पालिकाको मोटर किन्ने बजेट सडक निर्माणमा खर्चिने
  - कमलबजार नपा, अछाम
१३. एक हजार ओटा आँपको बिरुवा वितरण गर्ने
  - कमलबजार नपा, अछाम
१४. प्रत्येक वडामा अनमी र अहेब सहित स्वास्थ्य सेवा आरम्भ गर्ने
  - पचाल भरना गाउँपालिका, कालिकोट

नमूना पालिका

१०. अस्पतालमा पालिकाको तर्फबाट डाक्टर नियुक्ति गर्ने
  - आठबीसकोट नपा, रुकुम (पश्चिम)
११. टुहुरा बालबालिकालाई प्रतिव्यक्ति पाँच हजार दिने
  - कमलबजार नपा, अछाम
१२. पालिकाको मोटर किन्ने बजेट सडक निर्माणमा खर्चिने
  - कमलबजार नपा, अछाम
१३. एक हजार ओटा आँपको बिरुवा वितरण गर्ने
  - कमलबजार नपा, अछाम
१४. प्रत्येक वडामा अनमी र अहेब सहित स्वास्थ्य सेवा आरम्भ गर्ने
  - पचाल भरना गाउँपालिका, कालिकोट

नमूना पालिका

१५. रु. हजार र दुई हजार गोठालो खर्च दिने

- पचाल भरना गाउँपालिका, कालिकोट

१६. प्रत्येक बर्ष प्रत्येक वडा (९ ओटा) मा गरिबका लागि एक/एक घर निर्माण गर्न एकमुष्ठ रु. ५ लाखका दरले रकम दिने

- पचाल भरना गाउँपालिका, कालिकोट

१७. एउटा पूरै बजारलाई नै व्यवस्थित तुल्याउने (पंचदेवल बजार, दुई करोड लगानी)

- दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नपा, खोटाङ्ग

१८. पछिल्लो चरणमा नगर प्रहरी परिचालन गर्ने (१० जना, पोषाक सहित)

- बेँसीसहर नपा, लम्जुङ्ग

नमूना पालिका

१९. डिजिटल नागरिक बडापत्र राख्ने
  - बुद्धभूमि नपा, कपिलवस्तु
२०. घर घरमै पुगेर अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गर्ने
  - घुर्कोट गाउँपालिका, गुल्मी
२१. प्रति सुत्केरी भैँसी ५ हजार भत्ता दिने
  - पनौती नपा, काभ्रे
२२. विद्यार्थीलाई दैनिक रु. १५ को खाजा दिने
  - मकवानपुरगढी गाउँपालिका, मकवानपुर
२३. नर्सरी स्थापना गर्ने
  - सिद्ध कुमार गाउँपालिका, सल्यान

फेरी भेटौंला , बाई , नमस्कार ।

कृष्णहरि बास्कोटा, ९८४१३५०२८०, khbaskota1@gmail.com

